

var hensigtsmæssigt, at det var en sag, han selv skulle føre, eller det var relevant, at den danske stat gik ind.

Og dér kan man jo sige, at situationen i Tyrkiet på det tidspunkt var mange gange bedre, end den i øjeblikket er i Tjetjenien – mange gange bedre. Der var trods alt ikke de her myrderier, som vi ser i Tjetjenien i øjeblikket, hvor folk bare forsvinder og bliver taget fra deres hjem af russiske armerede køretøjer og kørt væk og så bliver fundet i grøften som en Kaj Munk eller som en anden dansk frihedskæmper på et senere tidspunkt.

Så genaktualiserer denne her udvikling ikke spørgsmålet om en dansk klage, en statsklage?

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Foreløbig synes jeg, at vi på alle mulige måder skal støtte de borgere, og herunder selvfølgelig også sikre os, at de ikke pludselig forsvinder. Så det er jo klart, at det er en af de ting, som man må rejse over for russerne, om ikke de kan sørge for ordentlig sikkerhed for de borgere, som klager.

Jeg vil da ikke sige, at vi til evig tid har opgivet, at man skal indgive en statsklage, men foreløbig håber og tror vi på, at et bestandigt pres på Rusland på et tidspunkt vil give sig udslag i, at situationen bliver rigtig normaliseret, og ikke, sådan som den i øjeblikket kun bliver normaliseret mere sådan på overfladen, for det er jo det, der er behov for.

Situationen er jo ikke så nem i dag, fordi der ikke er nogen opposition i det russiske Duma, man kan støtte sig til mere – det kunne man tidligere – og det gør det hele noget sværere. På den anden side må krigstrætheden jo efterhånden også have bredt sig i det russiske samfund, så på et eller andet tidspunkt kan man sikkert finde nogle kræfter i det russiske samfund, som man kan støtte sig til for at få ændret situationen.

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, så siger vi tak til ordføreren og går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er hr. Lars Kramer Mikkelsen.

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Det er jo egentlig rart at kunne konstatere, at der i en sag af denne her kaliber ikke er så stor uenighed i Folketinget. Det tror jeg at jeg med sindro kan sige efter at have set det forslag til

vedtagelse, som er fremsat af forslagsstillerne, for der står sådan set ikke noget i det forslag, som Socialdemokraterne ikke kan være enige i, eller som i virkeligheden heller ikke er elementer i det, som allerede sker i forhold til den måde, Danmark håndterer den her sag på.

Kl. 15.10

Sørgeligt er det, at vi igen i år skal vende blikket mod Tjetjenien og konstatere, at der ingen bedring er i sigte. Siden vi havde debatten sidste år, er der ingen reelle tegn på, at situationen er forbedret. Ingen af parterne, hverken det russiske militær eller de tjetjenske oprørere, har vist tegn på vilje til at løse konflikten. Det sørgeligste af det hele er, at det er den tjetjenske civilbefolkning, der lider slemt under konflikten og er udsat for overgreb fra begge sider.

Socialdemokraterne vil kraftigt pointere, at der sådan set ikke er nogen laurbær at hvile på, hverken for regeringen eller for Danmark som sådan i den her sag.

Det er strengt nødvendigt at fordømme de grove overtrædelser af menneskerettighederne, som de russiske myndigheder dagligt begår. Socialdemokraterne sætter ikke spørgsmålstegn ved Ruslands ret til at bekæmpe terrorisme, hvor den findes, ligesom vi heller ikke anfægter Ruslands territoriale rettigheder. Men kampen mod terrorisme må og skal foregå uden at anfægte de grundlæggende menneskerettigheder, som også Rusland har forpligtet sig til at efterleve i FN, i Europarådet, i OSCE.

Jeg er selv næstformand i den danske europarådsdelegation og må sige, at der ikke er mange sager, der har haft så stor bevågenhed i Europarådet som denne, desværre uden de store fremskridt. Jeg kan ikke mindes én session i Europarådet, hvor vi ikke på den ene eller den anden måde har debatteret dette emne. Vi har netop modtaget en rapport over flygtningestrømmene inden for Rusland.

Hændelserne den 11. september var frygtelige, og kampen mod terrorismen er tvingende nødvendig, men den må ikke udvikle sig til, at ethvert oprør kan betragtes og kategoriseres som terrorisme og dermed legitimeres som terrorisme og dermed legitimere, at en stat benytter sig af uforholdsmæssigt grove metoder og overgreb mod en civilbefolkning.

De beretninger, vi får fra bl.a. Amnesty International, tyder på, at de metoder, Rusland benytter sig af i Tjetjenien, er meget langt fra at overholde menneskerettighederne. Der er beretninger om henrettelser, forsvindinger, hver uge forsvinder mennesker, der sker bortførelser ved